

Opiskele suomea tekoälyn kanssa

OHJEITA JA KEHOTTEITA KIELEN OPISKELUUN

Riikka Kuningas

Rahoittaja:

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Tekoäly auttaa oppimaan kieltä	3
3. Miten käytät tätä materiaalia?	4
4. Miten käytät tekoälyä, kun opiskelet kieltä?	5
Hyvä tapa käyttää tekoälyä.....	5
Huono tapa käyttää tekoälyä	5
5. Millainen on huono kehote ja hyvä kehote?	7
6. Kopioi ja muokkaa kehote suomen opiskeluun	9
1. Anna sanalista	9
2. Selitä sanat	10
3. Selitä sanojen ero	10
4. Selitä kielioppiasia	11
5. Selitä kielioppiasioiden ero.....	11
6. Korjaa virheet.....	12
7. Kirjoita teksti.....	12
8. Keskustele kanssani	13
9. Tarkista tekstini	13
10. Kirjoita teksti helpolla kielellä	14
7. Jatka suomen kielen opiskelua!	15
VIERKO-organisaatiot 2025–2027.....	16

1. Johdanto

Tässä materiaalissa

- opit, miten voit käyttää tekoälyä kielen opiskelussa.
- saat valmiita *kehotteita*, joita voit antaa tekoälylle.

Kehote on lyhyt teksti, jonka kirjoitat tai puhut tekoälylle. Kehotteessa on asiat, joita sinä haluat tekoälyltä.

Kehotteesta käytetään myös sanoja *kehotus*, *prompti*, *pyyntö* ja *syöte*.

2. Tekoäly auttaa oppimaan kieltä

Tekoäly voi olla hyvä apuväline,
kun opiskelet kieltä.

Se voi esimerkiksi

- selittää sanoja
- korjata virheitä
- kirjoittaa sinulle tekstejä helpolla kielellä.

Tekoäly voi joskus tehdä virheitä.
Siksi on tärkeää,
että osaat käyttää tekoälyä oikein.
Sinun täytyy myös aina
tarkistaa tekoälyn vastaukset.

Tekoäly on työkalu ja apuväline,
joka voi auttaa,
että opit suomen kieltä.
Muista, että sinä olet opiskelija:
opit uusia asioita vain,
kun teet niitä itse.

Sinä myös valitset,
miten käytät tekoälyä.
Sinä päätät,
mikä on hyödyllistä ja mikä ei.

3. Miten käytät tätä materiaalia?

1. Opiskele ensin luku 4:
Miten käytät tekoälyä,
kun opiskelet kieltä.
2. Tutustu sitten kehotteisiin luvussa 5.
3. Mieti, mitä apua haluat tekoälyltä.
Valitse luvusta 5 kehote,
joka sopii sinun opiskeluusi.
4. Kopioi kehote
ja anna se tekoälylle
(esimerkiksi ChatGPT, Copilot tai Duck.ai).
5. Muokkaa kehotetta:
poista hakasulkeet []
ja kirjoita niiden tilalle esimerkiksi
 - [aihe]
 - [kielitaitotaso]
 - tai millä [kielellä] haluat vastauksen.
6. Tutki vastauksia.
Opiskele vastauksesta
uusien sanojen, lauseiden ja esimerkkien.
7. Jos vastaus ei tunnu oikealta,
kysy opettajalta
tai tarkista vastaus hyvästä lähteestä.
Hyviä lähteitä ovat esimerkiksi
sanakirjat, kielioppikirjat ja oppikirjat.

4. Miten käytät tekoälyä, kun opiskelet kieltä?

Hyvä tapa käyttää tekoälyä

Pyydä, että tekoäly esimerkiksi

- tekee sanalistoja eri aiheista
- selittää sanoja
- selittää kielioppia
- korjaa sinun omaa tekstiäsi
- muokkaa jonkin teksti helpolle suomen kielelle
- keskustele kanssasi jostain aiheesta.

Pyydä, että tekoäly auttaa,
kun et osaa tai ymmärrä jotain.

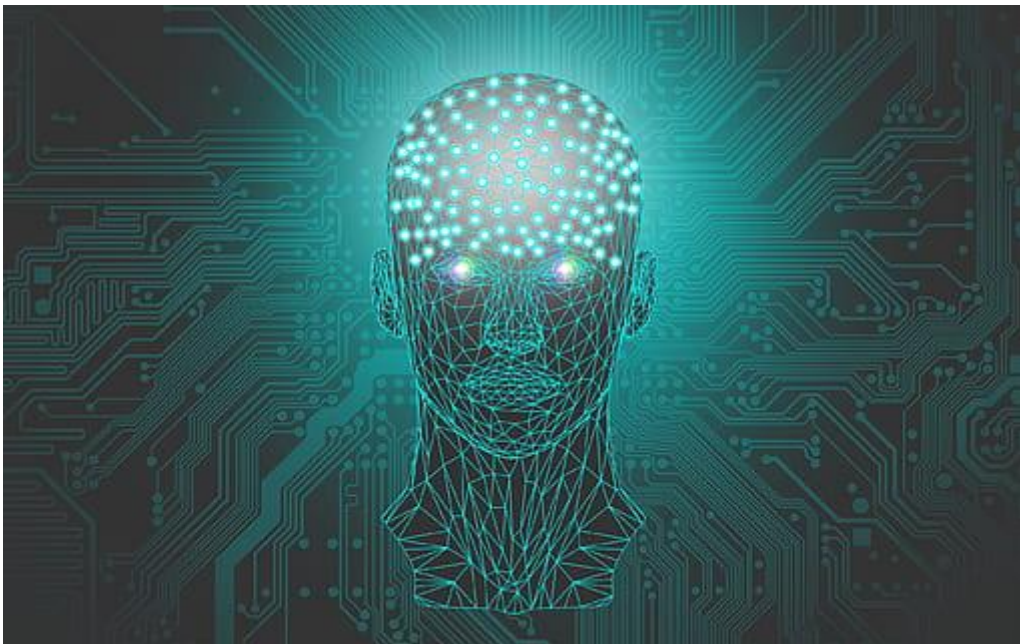
Tekoäly voi auttaa sinua,
että ymmärrät uusia asioita
ja harjoittelet kieltä itse.

Huono tapa käyttää tekoälyä

Älä käytä tekoälyä niin,
että se tekee kaiken sinun puolestasi.
Et opi kieltä
tai sinun kielitaitosi ei kehity,
jos luotat liikaa tekoälyyn.

Sinä et opi,
jos et mieti tai yritä ensin itse.
Yritä ja mieti siis ensin itse
ja pyydä sitten apua tekoälyltä.

Tekoäly tukee sinun oppimistasi vain,
kun käytät tekoälyä oikein.

5. Millainen on huono kehote ja hyvä kehote?

Seuraavassa on kolme esimerkkiä.

Esimerkeissä on ensin **huono** kehote.

Opiskelija pyytää,
että tekoäly tekee kaiken.

Sen jälkeen on **hyvä** kehote.

Nyt opiskelija pyytää,
että tekoäly auttaa.
Opiskelija yrittää siis myös itse.

Esimerkki 1
Huono: Kirjoita minulle essee suomeksi aiheesta ilmastonmuutos.
Hyvä: Auta minua kirjoittamaan essee ilmastonmuutoksesta. Kirjoitin jo aloituksen. Voitko antaa palautetta ja ehdottaa parannuksia?
Hyvä kehote auttaa opiskelijaa oppimaan suomea:
 <i>Opiskelija kirjoittaa itse.</i> <i>Hän oppii,</i> <i>kun hän saa palautetta.</i>

Esimerkki 2
Huono: Tee minulle suomeksi tiivistelmä tekstistä.
<p>Hyvä:</p> <p>Kirjoitin tekstistä tiivistelmän.</p> <p>Voitko tarkistaa, onko se selkeä ja ymmärrettävä?</p> <p>Voitko myös ehdottaa, miten voin parantaa sitä?</p>
Hyvä kehote auttaa opiskelijaa oppimaan suomea:
<p>→ <i>Opiskelija harjoittelee, miten hän kirjoittaa tiivistelmän itse. Hän saa palautetta.</i></p>

Esimerkki 3
Huono: Käännä tämä englanninkielinen teksti suomeksi.
<p>Hyvä:</p> <p>Yritin kääntää tämän tekstin englannista suomeen.</p> <p>Voisitko tarkistaa käännöksen ja selittää, jos jokin kohta ei ole oikein?</p>
Hyvä kehote auttaa opiskelijaa oppimaan suomea:
<p>→ <i>Opiskelija harjoittelee kääntämistä itse. Hän saa palautetta ja oppii virheistään.</i></p>

6. Kopioi ja muokkaa kehote suomen opiskeluun

Seuraavilla sivuilla on kymmenen kehotetta.

Jokaisen kehotteen jälkeen on esimerkki,
miten voit muokata kehotetta.

Kopioi kehote.

Muokkaa se.

Kirjoita hakasulkujen [x] tilalle,
mitä haluat tekoälyltä.

Anna kehote tekoälylle.

1. Anna sanalista

Anna aiheesta [*aihe*] [20] sanan lista,
joka sopii [B1]-tason oppijalle.

Laita sanat järjestykseen sen mukaan,
kuinka yleisiä ne ovat suomen kielessä.

Esimerkki:

Anna aiheesta *leipominen* 15 sanan lista,
joka sopii A2-tason oppijalle.

Laita sanat järjestykseen sen mukaan,
kuinka yleisiä ne ovat suomen kielessä.

2. Selitä sanat

Selitä seuraavat sanat [*sanalista*]

ja anna esimerkkilause jokaisesta sanasta.

Tee taulukko,

jossa on kolme saraketta:

Sana, Esimerkkilause, Esimerkkilause [*kieli*]*ksi*.

Esimerkki:

Selitä seuraavat sanat

omavalvontasuunnitelma, hygieniapassi, elintarvikevalvonta

ja anna esimerkkilause jokaisesta sanasta.

Tee taulukko,

jossa on kolme saraketta:

Sana, Esimerkkilause, Esimerkkilause *englanniksi*.

3. Selitä sanojen ero

Selitä sanojen [*sana1*] ja [*sana2*] ero yksinkertaisesti.

Käytä esimerkkejä,

jotka sopivat [B1]-tasolle.

Kerro myös,

jos molemmat sanat sopivat joskus samaan tilanteeseen.

Selitä ero myös [*kieli*]*ksi*.

Esimerkki:

Selitä sanojen *pysyä* ja *jäää* ero yksinkertaisesti.

Käytä esimerkkejä,

jotka sopivat A2-tasolle.

Kerro myös,

jos molemmat sanat sopivat joskus samaan tilanteeseen.

Selitä ero myös *arabiaksi*.

4. Selitä kielioppiasia

Selitä [*kielioppiasia*] helpolla suomen kielellä.

Käytä selkeitä analogioita ja esimerkkejä,
jotka on helppo muistaa.

Älä käytä kuivia teknisiä termejä.

Anna esimerkkejä,

jotka sopivat [B1]-tasolle.

Selitä asia myös [*kieli*]ksi.

Esimerkki:

Selitä *imperatiivi* helpolla suomen kielellä.

Käytä selkeitä analogioita ja esimerkkejä,
jotka on helppo muistaa.

Älä käytä kuivia teknisiä termejä.

Anna esimerkkejä,

jotka sopivat A1.3-tasolle.

Selitä asia myös *ruotsiksi*.

5. Selitä kielioppiasioden ero

Selitä kielioppiasioden [*kielioppi1*] ja [*kielioppi2*] ero yksinkertaisesti.

Käytä [B1]-tason esimerkkejä
ja näytä, milloin kumpaakin käytetään.

Selitä ero ja esimerkit myös [*kieli*]ksi.

Esimerkki:

Selitä kielioppiasioden *imperfekti* ja *perfekti* ero yksinkertaisesti.

Käytä B1-tason esimerkkejä
ja näytä, milloin kumpaakin käytetään.

Selitä ero ja esimerkit myös *somaliksi*.

6. Korjaa virheet

Kirjoitan sinulle lauseen,
jossa yritän käyttää [*kielioppiasia*].
Kerro, käytätkö tätä kielioppiasiaa oikein.
Korjaa virheet.
Selitä korjaukset [*kiel*]ksi.
[*Kirjoita lause.*]

Esimerkki: Kirjoitan sinulle lauseen,
jossa yritän käyttää *monikon partitiivia*.
Kerro, käytätkö tätä kielioppiasiaa oikein.
Korjaa virheet.
Selitä korjaukset *ranskaksi*.
Pihalla leikkii lapsia.

7. Kirjoita teksti

Minun suomen kielen taitotasoni on [*B1*].
Haluan harjoitella lukemista
ja oppia lisää aiheesta [*aihe*].
Kirjoita tästä aiheesta kiinnostava,
noin [*200*] sanan teksti selkokielellä niin,
että se sopii minun kielitaitotasolleni.

Esimerkki:
Minun suomen kielen taitotasoni on *A2*.
Haluan harjoitella lukemista
ja oppia lisää aiheesta *suomalainen metsä*.
Kirjoita tästä aiheesta kiinnostava,
noin [*200*] sanan teksti selkokielellä niin,
että se sopii minun kielitaitotasolleni.

8. Keskustele kanssani

Esitä ystävällistä henkilöä,
joka on innostunut aiheesta [*aihe*].
Keskustele kanssani aiheesta suomeksi
ja käytä kieltä, joka sopii [*B1*]-tasolle.
Kysy kiinnostavia kysymyksiä,
jotta keskustelu jatkuu.

Esimerkki:

Esitä ystävällistä henkilöä,
joka on innostunut aiheesta *puutarha*.
Keskustele kanssani aiheesta suomeksi
ja käytä kieltä, joka sopii *B1*-tasolle.
Kysy kiinnostavia kysymyksiä,
jotta keskustelu jatkuu.

9. Tarkista tekstini

Annan sinulle tekstin,
jonka olen kirjoittanut suomeksi.
Tarkista tekstini.
Korjaa kömpelöt osat ja isoimmat virheet.
Tee korjauksista enintään kymmenen kohdan lista
ja kerro [*kiel*]ksi, mitä korjasit ja miksi,
jotta voin oppia virheistäni.
[*Sijoita teksti tähän*]

(Huomaa, että voit antaa tekstin myös liitteenä,
esimerkiksi Word- tai PDF-dokumenttina.)

10. Kirjoita teksti helpolla kielellä

Annan sinulle tekstin,
jonka haluaisin lukea ja ymmärtää.
Kirjoita teksti uudelleen niin,
että se on selkeä, helppo
ja mielenkiintoinen [B1]-tason kielenoppijalle.
[Sijoita teksti tähän]

(Huomaa, että voit antaa tekstin myös liitteenä,
esimerkiksi Word- tai PDF-dokumenttina.)

7. Jatka suomen kielen opiskelua!

Tekoäly antaa sinulle vastauksen.

Joskus se kysyy sinulta esimerkiksi

”Haluatko, että laadin tähän liittyviä kysymyksiä tai sanastotehtäviä?”

tai ”Haluatko kokeilla lisää esimerkkejä?”

Tekoäly antaa sinulle siis mahdollisuuden opiskella lisää samaa asiaa.

Vastaa rohkeasti ”Kyllä” ja testaa,

millaisia kysymyksiä ja tehtäviä tekoäly tekee sinulle.

Näin voit harjoitella lisää esimerkiksi

lukemisen ymmärtämistä,

sanastoa ja kielioppia.

VIERKO-organisaatiot 2025–2027

- AEL-Amiedu Oy/Taitotalo
- Axxell Utbildning Ab
- Careeria
- Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä / Saimaan ammattiopisto Sampo
- Etelä-Savon Koulutus Oy/Esedu
- Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry, Haapaveden Opisto (Työpakettivastuu)
- Helsingin kaupunki / Stadin AO (Työpakettivastuu)
- Helsingin maalariammattikoulu
- Helsinki Business College
- Hyria koulutus Oy
- Hämeen ammatti-instituutti Oy
- Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y. /Itä-Karjalan Kansanopisto
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Ammattiopisto Samiedu
- Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU (Työpakettivastuu)
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (Työpakettivastuu)
- Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr/Jyväskylän kristillinen opisto (JKO)
- Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry. / Jyväskylän palvelualan opisto
- Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
- Kalajoen kristillinen opisto
- Kanneljärven opisto
- Kelloseppäkoulu
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
- Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä (Koordinaatio)
- Kirkkopalvelut ry / STEP-koulutus
- Kiteen evankelisen kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kiteen Evankelinen Kansanopisto
- Kolmen kampuksen urheiluopisto Oy
- Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Ekami
- Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymä
- Koulutuskuntayhtymä Brahe
- Koulutuskuntayhtymä OSAO
- Koulutuskuntayhtymä Tavastia, Ammattiopisto Tavastia
- Kouvolan Ammattiopisto Oy
- LIVE-säätiö/LIVE ammattiopisto
- Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
- Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, Novida - ammattiopisto ja lukio
- Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Länsirannikon Koulutus Oy WinNova
- Oulun palvelualan opisto
- Peimarin koulutuskuntayhtymä/Ammattiopisto Livia
- Perho Liiketalousopisto
- Peräpohjolan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Peräpohjolan Opisto

- Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä/Riveria
- Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kankaanpään opisto
- Pohjois-Savon opisto
- Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr
- Raision seudun koulutuskuntayhtymä
- Raudaskylän kristillinen opisto
- Rovalan Settlementti ry/Rovala-Opisto
- Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDU
- Salon seudun koulutuskuntayhtymä
- Sasky koulutuskuntayhtymä
- Satakunnan koulutuskuntayhtymä/Sataedu
- Savon koulutuskuntayhtymä/ Savon ammattiopisto
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
- Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
- Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö
- Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
- Suomen Yrittäjäopisto Oy
- Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab/Practicum
- Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur/Yrkesakademin i Österbotten (Koordinaatio ruotsinkielinen verkosto)
- Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr/ Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK
- Tampereen kaupunki/Tampereen seudun ammattiopisto Tredu (Työpakettivastuu)
- Turun aikuiskoulutussäätiö sr/Turun akk
- Turun kaupunki
- Työtehoseura ry (Työpakettivastuu)
- Vaasan kaupunki / Vamia
- Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä/Valkeakosken ammattiopisto
- Vantaan kaupunki/Vantaan ammattiopisto
- Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenen (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)